

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районнының
Арча шәһәре муниципаль берәмлеге
Арча шәһәр Советы
422000, Арча ш. Совет мәйданы, 27
тел. 3-16-25, 3-12-35

Муниципальное образование
город Арск
Арского муниципального района
Республики Татарстан
Совет города Арск
422000, г. Арск, площадь Советская , 27
тел. 3-16-25, 3-12-35

**Арча шәһәр Советы
КАРАРЫ**

« 17 » декабрь 2021 ел

№ 55

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы
«Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына
үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында**

«Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставын гамәлдәге законнарга туры китерү максатыннан, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районның «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Арча шәһәр Советы карар бирде:

1. Арча шәһәр Советының 2021 елның 27 апрелендәге 30 номерлы каары белән расланган «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына түбәндәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертергә:

6 статьяның 1 өлешендәге 5 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5) жылышлык белән тәэмин итү объектларын төзү, реконструкцияләү һәм (яисә) модернизацияләү буенча бердәм жылышлык белән тәэмин итүче оешма тарафыннан йөкләмәләр үтәлешенә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру;»;

6 статьяның 1 өлешендәге 6 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«6) жирлекнәң торак пунктлары чикләрендәге жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеге һәм аларда юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү, парковкалар (парковка урыннары) эшчәнлеген булдыруны һәм тәэмин итүне, автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм жирлекнәң торак пунктлары чикләрендә юл хужалыгында муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, юл хәрәкәтен оештыру, шулай ук автомобиль юлларыннан файдалану һәм Россия Федерациисе законнары нигезендә юл эшчәнлеген башкару өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру;»;

3) 6 статьяның 1 өлешендәге 22 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

жирлекнең генераль планнарын, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау, жирлекнең генераль планнары нигезендә әзерләнгән территорияне планлаштыру документларын раслау, жирлек чикләрендә урнашкан жир кишәрлекенең шәһәр төзелеше планын бирү, төзелешкә рөхсәт бирү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш), жирлек территориясендә урнашкан капиталь төзелеш объектларын төзегәндә, үзгәртеп корганды объектларны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү, жирлекләрнең шәһәр төзелеше проектлауның жирле нормативларын раслау, жирләрне резервлау һәм жир кишәрлекләрен муниципаль ихтыяжлар өчен кире алу, жирлек чикләрендә муниципаль жир контролен гамәлгә аширу, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очракларда биналарны, корылмаларны карау һәм мондый тикшерүләр барышында ачыкланган бозуларны бетерү турында тәкъдимнәр керту, планлаштырылган шәхси торак яки бакча йорты төзү яки реконструкцияләү параметрларының хәбәрнамәдә күрсәтелгән параметрларга туры килүе һәм жир кишәрлекенең шәхси торак яки бакча йорты төзүгә рөхсәт бирү турында хәбәрнамә жибәрү (алга таба - планлаштырылган төзелеш турында хәбәрнамә), планлаштырылган шәхси торак яки бакча йорты төзү яки реконструкцияләү параметрларының хәбәрнамәдә күрсәтелгән параметрларга туры килмәве һәм жир кишәрлекенең шәхси торак яки бакча йорты төзегә рөхсәт бирмәү турында хәбәрнамә жибәрү, жирлекләр территориясендә урнашкан жир кишәрлекләрендә төзелгән яки үзгәртеп корылган шәхси торак яки бакча йорты объектларының шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар таләпләрен туры килүе яисә туры килмәве турында хәбәрнамә, жир кишәрлекләреннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре, территорияне планлаштыру документлары яисә федераль законнарда билгеләнгән капиталь төзелеш объектлары параметрларына мәжбури таләпләрдә билгеләнгән Россия Федерациясе граждан законнары нигезендә үз белдеге белән төзелгән корылманы суту, үз белдеге белән корылган корылманы суту яки аны рөхсәт ителгән төзелеш, капиталь төзелеш объектларын үзгәртеп коруның чик параметрларына туры китерү (алга таба - шулай ук-билгеләнгән таләпләргә туры китерү) турында карап кабул итү, максатчан билгеләнеше буенча кулланылмаган яки Россия Федерациясе законнарын бозып файдаланыла торган жир кишәрлекен кире алу турында карап кабул итү, үз белдеге белән төзелгән корылманы суту яисә аны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очракларда, билгеләнгән таләпләргә туры китерүне гамәлгә аширу турында карап кабул итү;»;

4) 6 статьяның 1 өлешендәге 23 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«23) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәү, инвалиларның социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән файдалана алын тәэмин иту таләпләрен үтәү, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру, шулай ук жирлекнең торак пунктлары чикләрендә урнашкан шәһәр

урманнарыннан, аеруча саклана торган табигатын территорияләрендәге урманнардан файдалануны, аларны саклауны, торгызуны оештыру;»;

5) 6 статьяның 1 өлешенә түбәндәгे эчтәлекле 41 пункт өстәргә:

«41) Россия Федерациисе граждан законнары нигезендә үз белдеге белән төzelгән бинаны сүтү яки аны жирдән файдалану һәм төzelеш кагыйдәләре, территорияне планлаштыру буенча документлар яисә федераль законнарда билгеләнгән капиталь төzelеш объектлары параметрларына мәжбuri таләпләр белән билгеләнгән рөхсәт ителгән төzelеш, қапиталь төzelеш объектларын реконструкцияләүнен чик параметрларына туры китерү турында турында карап кабул итү;»;

6) 6 статьяның 1 өлешенә түбәндәгे эчтәлекле 42 пункт өстәргә:

«42) жирлек территориясендә элек исәпкә алынган күчесең мөлкәт объектларының хокук ияләрен ачыклау буенча чарагалар күрү һәм үткәру, күчесең мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертү өчен күчесең мөлкәт объектларының хокук ияләре турында белешмәләр жибәру.».

8 статьяның 2 өлешен түбәндәгे редакциядә бэян итәргэ:

«2. Муниципаль контроль төрлөрен оештыру һәм гамәлгә ашыру «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә жайга салына.»;

8) 22 статьяның 5 өлешен түбәндәгे редакциядә бэян итәргэ:

«5. Муниципаль берәмлек халкына гавами тыңлаулар уздыру вакытында алдан хәбәр ителергә тиеш, муниципаль хокукий акт проекты белән, шул исәптән аны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән дә, алдан таныштырылырга тиеш.»;

9) 25 статьяның 3 өлешенә түбәндәге эчтәлекле 10 пункт өстәргә:

«10) торак пункт территориясендә әлеге торак пункт территориясе өлешенде гражданинарың үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча.

Гражданнар жыены үткәрелә торган торак пункттергиясес өлеше чикләре муниципаль берәмлекнәң вәкиллекле органы тарафыннан жирле әһәмияттәге тиешле мәсьәләне хәл итүдә торак пункттергиясенең күрсәтелгән өлешендә яшәүчеләрнәң мәнфәгатыләре бердәмлеге критериеннән чыгып билгеләнә.»;

10) 43 статьяның 1 өлешендәге 7 пунктын түбәндәгे редакциядә бэян итэргэ:

«7) Россия Федерациисе гражданлыгы яки аның нигезендө чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы Россия Федерациисе халықара шартнамәсендө катнашучы чит ил гражданлыгы тұктатылу, чит дәүләт гражданлыгы (подданство) булу яисә Россия Федерациисе гражданының яки Россия Федерациисенең халықара шартнамәсе нигезендө жирле үзидарә органнарына сайланырга хокулы булған чит ил гражданының чит дәүләт территориясендө даими яшәүгә хокуқын раслый торған документ яисә яшәүгә рөхсәт булу, әгәр Россия Федерациисе халықара шартнамәсендө башкасы каралмаган булса;»;

11) 52 статьяның 1 өлешендәге 3 пунктының тұғызынчы абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

- жирлек территориясендә жирле әһәмияттәге дәвалау-савыктыру объектлары һәм курортлар төзи, үстерә һәм саклауны тәэмін итә, шулай ук жирле әһәмияттәге маңсус сакланылуучы табигаттер территорияләрен саклау һәм алардан файдалану өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыра;

12) 52 статьяның 1 өлешендәге 4 пунктындагы тұғызынчы абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

- жирлек торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларында юл эшчәнлеген гамәлгә ашыра һәм аларда юл хәрәкәте иминлеген тәэмін итә, парковкалар (парковка урыннары) булдыруны һәм тәэмін итүне дә кертеп, автомобиль транспортында, шәһәр жир есте электр транспортында һәм жирлекнең торак пунктлары чикләрендәге юл хужалығында муниципаль контрольне гамәлгә ашыра, юл хәрәкәтен оештыра, шулай ук Россия Федерациясе законнары нигезендә автомобиль юлларыннан файдалану һәм юл эшчәнлеге өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

13) 52 статьяның 1 өлешендәге 7 пунктындагы өченче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

- жирлек территориясен төзекләндеру қагыйдәләрен раслый, аның предметы булып жирлек территориясен төзекләндеру қагыйдәләрен үтәу, социаль, инженерлық һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм курсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәэмін итү таләпләрен үтәу, курсәтелгән қагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру, шулай ук жирлекнең торак пунктлары чикләрендә урнашкан шәһәр урманнарыннан, аеруча саклана торган табигаттер территорияләрендәге урманнардан файдалануны, саклауны, аларны торғызуны оештыру торган төзекләндеру өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыра;

14) 52 статьяның 1 өлешендәге 5 пунктына түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

- жылышык белән тәэмін итү объектларын төзү, реконструкцияләү һәм (яисә) модернизацияләү буенча бердәм жылышык белән тәэмін итүче оешма тарафыннан йөкләмәләр үтәлешенә муниципаль контрольне гамәлгә ашыра;

15) 52 статьяның 3 өлешендәге икенче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

Муниципаль контроль өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда дәүләт контроле (кузәтчелеге), муниципаль контроль өлкәсендә бердәм дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруда катнашу;

2) муниципаль берәмлек территориясендә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру;

3) әлеге Федераль закон, башка федераль законнар нигезендә башка вәкаләтләр.

16) 53 статьяга түбәндәге эчтәлекле 8 өлеш өстәргә:

«8. Шәһәр башкарма комитеты житәкчесе әлеге пунктта каралған

Россия Федерациясе гражданлыгы яки аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы тұктатылу яисә чит ил гражданлыгы (подданство) булу яки яшәугө рөхсәт яисә, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешуендә башкасы каралмаган булса, Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокукуы булған чит ил гражданының, Россия Федерациясе гражданының чит ил территориясендә дайми яшәү хокукуын раслаучы башка документ төрөн алу турында алу көненнән соң биш эш көненнән дә соңға калмыйча муниципаль берәмлек башлығына язмача хәбер итәргә тиеш.»;

17) 57 статьяның 1 өлешендәге 9 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«9) Россия Федерациясе гражданлыгы яки аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы тұктатылу, чит дәүләт гражданлыгы (подданство) булу яисә Россия Федерациясе гражданының яки Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокукуы булған чит ил гражданының чит дәүләт территориясендә дайми яшәүгө хокукуын раслың торған документ яисә яшәугө рөхсәт булу, әгәр Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса;»;

18) 90 статьяның 7 пунктына түбәндәге әчтәлекле алтынчы абзац естәргә::

“- Россия Федерациясе Милли үсеш максатларын һәм аларга ирешү буенча ачық хакимият органнары эшчәнлегенең юнәлешләрен билгели торған документлар.”;

19) 92 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Гражданнарың үзара салым акчалары дигендә гражданнарың жирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләләрне хәл иту өчен башкарыла торған түләүләре аңлашыла. Гражданнарың үзара салымы тәртибендә түләүләр күләме жирлек, шәһәр округы составына керүче, жирлек (торак пункт (яисә аның территориясенең бер өлеше) составына керүче барлық кешеләр өчен бертигез күләмдә билгеләнә, мона саны жирлек, шәһәр округы составына керүче Поселения (торак пункт) халкының гомуми санының 30 процентыннан артыграк була алмаган һәм түләүләр күләме киметелергә мөмкин булған аерым категорияләрдән тыш.»;

«2. Әлеге статьяның 1 өлешендә курсателгән түләүләрне керту һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 25.1 статьясындағы 1 өлешенең 4, 4.1 һәм 4.3 пунктларында каралған очракларда, гражданнар жыенында хәл ителә.

20) 100 статьяның 2 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында жирлек Уставы, муниципаль хокукый акт дәүләт теркәве узғаннан соң рәсми басылып чыгарға (халыкка житкерелергә) тиеш һәм алар рәсми басылып чыкканнан (халыкка житкергәннән) соң үз көченә керә.

Жирлек башлыгы муниципаль берәмлекләр уставларны теркәү һәм дәүләт теркәвенә алу өлкәсендә башкарма хакимиятнең федераль органының территориаль органынан муниципаль берәмлек уставы, муниципаль берәмлек уставына үзгәрешләр һәм ёстәмәләр керту турында «Муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәве турында» 2005 елның 21 июлендәге 97-ФЗ номерлы Федераль законның 4 статьясындагы 6 өлешендә каралган Россия Федерациисе субъекты муниципаль берәмлекләре уставларының дәүләт реестрына белешмәләр керту хакында хәбәрнамә алган көннән соң жиде көн эчендә жирлек Уставын, муниципаль хокукий актны бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә) тиеш.

2. Элеге каарны ул кабул итегеннән соң 15 көн эчендә уставларны теркәү һәм дәүләт теркәвенә алу өлкәсендә башкарма хакимиятнең федераль органының территориаль органына жибәрергә.

3. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге башлыгына «Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм ёстәмәләр керту турында» каарын уставларны теркәү һәм дәүләт теркәвенә алу өлкәсендә башкарма хакимиятнең федераль органының территориаль органынан кергәннән соң жиде көн эчендә гражданнар купләп жыела торган урыннарда һәм Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

4. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге башлыгына элеге каар халыкка житкерелгәннән соң 10 көн эчендә у уставларны теркәү һәм дәүләт теркәвенә алу өлкәсендә башкарма хакимиятнең федераль органының территориаль органына үзгәрешләр һәм ёстәмәләр чыганагы һәм рәсми игълан итү датасы турында белешмәләр жибәрергә.

«Арча шәһәре» муниципаль
берәмлеге башлыгы,
шәһәр Советы рәисе

И.Г.Нуриев